

Filosofické aspekty darwinismu. K integrálnímu monismu Hanse Jonase

Abstrakt

V obecné rovině práce usiluje představit Jonasovu filosofii života. V konkrétní rovině práce zaměřuje na důvody, jež Jonase vedou k nároku na „integrální monismus“, jež by překonal dualistický protiklad duše a těla, jakož i materialistický monismus moderní biologie a znovu ustavil organismus jako psychofyzickou jednotu. Perspektiva, z níž moderní biologie na život nahlíží, je podle Jonase vedena „ontologií smrti“ – a je tak vůči životu vposled slepá. Tím, co v sobě podle Jonase skrývá „zárodek“ k jeho překonání, je darwinismus, třebaže právě jím zároveň materialismus dosáhl svého (zdánlivého) vítězství. Práce postupuje v několika krocích. Po krátkém úvodu představuji v první kapitole vývojové schéma, které Jonas načrtává v úvodní eseji Fenoménu života a jímž svoji koncepci integrálního monismu ospravedlňuje. Ve druhé kapitole se nejprve zaměřuji na perspektivu, z níž na život nahlíží moderní, materialistická biologie a následně ukazují dvojí: jednak že tato perspektiva spočívá na dualistických předpokladech, jednak že se opírá o (neo)darwinistickou evoluční teorii. Třetí kapitola představuje Jonasovy námitky vůči takovému pohledu na život, zatímco ve čtvrté kapitole ukazují, v čem je darwinismus zároveň vykročením směrem k integrálnímu monismu. Pátá kapitola je pak věnována Jonasově integrálnímu monismu a jeho kritice. V závěru se pokusím ukázat, v čem může být Jonasova filosofie života přínosná.